

Anadolu Teknik ve Meslek Liseleri

Doç. Dr. Haydar TAYMAZ (*)

Eğitim sistemimizde, yabancı dil bilen orta düzeyde teknik elemanları okullarda yetiştirilmek üzere, Milli Eğitim Bakanlığının 24.2.1983 gün ve 3581 sayılı onayı ile, 1983-1984 öğretim yılında İngilizce öğretim yapan teknik ve meslek liseleri açılmıştır. Bu öğretim kurumlarının hazırlık sınıflarına ortaokulu bitirenler kabul edilir. Ancak öğrencinin sorumlu dersi bulunmaması, öğrenimine ara vermemiş olması ve Lise veya dengi bir okula devam etmemiş olması gerekir. Birinci sınıfına, ilgili yabancı dil ile öğretim yapan ortaokulları bitirenler ile yurt dışında aynı okulun eğitim dili ile ortaokula denk bir eğitim görenler de kaydedilir. Her iki durumda başvuranların sayısının kontenjandan fazla olması halinde yapılacak sıralama sınavı sonuçlarına göre öğrenci alınır. Her şubedeki öğrenci sayısının 24 veya daha az olması öngörülen bu okullarda hazırlık sınıfı dışındaki sınıflarda belirli esaslar çerçevesinde öğrenci nakli yapılır. Yabancı dil ile öğretim yapacak orta dereceli mesleki ve teknik okulları, Anadolu Teknik Liseleri, Anadolu Ticaret Liseleri ve Anadolu Teknik meslek liseleridir.

Anadolu Teknik Liseleri :

Normal öğretim süresi dört yıl ve bir yıllık İngilizce hazırlık sınıfı ile birlikte beş yıl olan orta dereceli tekniköğretim kurumlarıdır. Öğretim programında yer alan fen ve meslek derslerinin öğretimi İngilizce yapılır. 1983-1984 öğretim yılında Türkçe öğretim yapan aşağıdaki endüstri meslek ve teknik liselerin bünyelerinde birer adet Anadolu Teknik Lisesi açılmış ve her bölüme 24 olmak üzere toplam 96 öğrenci kaydedilmiştir.

1. İstanbul Maçka Anadolu Teknik Lisesi	Bilgisayar Bölümü
2. İstanbul Haydarpaşa Anadolu Teknik Lisesi	Elektronik Bölümü
3. Ankara Yenimahalle Anadolu Teknik Lisesi	Elektronik Bölümü

(*) A.Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi Öğretim Üyesi.

Teknik liselerde uygulanacak öğretim programlarında, genel ve Fen bilgisi dersleri ortak ve meslek derslerinin tür ve saatleri bölümlere göre farklılık göstermektedir.

Bu kurumlarda öğretim programının aşağıdaki gösterilen şekilde uygulanması öngörülmüştür.

Genel Bilgi ve Fen Dersleri	Sınıflar ve Haftalık Ders Saatleri					Toplam
	Hazırlık	IX	X	XII	XII	
Türkçe	4	—	—	—	—	4
Türk Dili Edebiyatı ve Kompozisyon	—	4	4	2	—	10
Matematik	—	4	4	4	5	17
Tarih	—	2	2	2	—	6
Coğrafya	—	2	1	1	—	4
T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük	—	1	1	2	—	4
Fen Bilgisi	—	4	—	—	—	4
Fizik	—	—	2	3	—	5
Kimya	—	—	—	2	3	5
Yabancı dil (İngilizce)	27	5	4	4	3	43
Endüstriyel Psikoloji	—	—	2	—	—	2
Sosyoloji-Mantık	—	—	—	—	3	3
Milli Güvenlik Bilgisi	—	—	1	1	1	3
Beden Eğitimi	2	1	1	1	—	5
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	—	1	1	1	—	3
Turizm	—	—	—	—	1	1
Sağlık Bilgisi	—	1	1	1	—	3
Seminer	4	—	—	—	—	—
Toplam	37	25	24	24	16	126

Bilgisayar Bölümü'nde yabancı dilde öğretimi yapılacak meslek dersleri; Teknik Resim, Elektro-Teknik, Elektronik, Genel Bilgi İşlem, Meslek Resmi, Bilgisayar Yapısı, Ölçme Tekniği, Özel Amaçlı Bilgisayar, İşletim Sistemleri, Mikro İşletmeciler, Haberleşme, Endüstriyel Elektronik, Programlama, Atelye Laboratuvar ve Elektronik Bilgisayar Laboratuvar olup haftalık ders saatleri toplamı 46 saattir.

Elektronik bölümün meslek dersleri; Teknik Resim, Elektro-Teknik, Elektronik, Ölçme Tekniği, Meslek Resmi, Alıcılar, Vericiler, Dağıtım Elektronik, Televizyon, Endüstriyel Elektronik, Elektrik Makinaları, Atelye ve Laboratuvardır.

Her iki programda ayrıca haftada üç saatlik Rehberlik ve Eğitsel kol çalışmalarına yer verilmiştir.

Anadolu Ticaret Liseleri :

Ortaokula dayalı ve öğretim süresi üç yıl olan bu kurumlarda fen ve meslek derslerinin öğretimi İngilizce yapılır Hazırlık sınıfı bu üç yıllık süreye dahil değildir. 1983-1984 öğretim yılında aşağıdaki üç Anadolu Ticaret Lisesi açılmış ve Dış Ticaret Bölümlerine toplam olarak 144 öğrenci kaydedilmiştir.

1. İstanbul Sultanahmet Anadolu Ticaret Lisesi Dış Ticaret Bölümü
2. Ankara Anadolu Ticaret Lisesi Dış Ticaret Bölümü
3. İzmir Cumhuriyet Anadolu Ticaret Lisesi Dış Ticaret Bölümü

Bu okullarda uygulanan öğretim programlarındaki Hukuk, Pazarlama ve Bilgisayar dersleri dışındaki fen, meslek ve alan derslerinin öğretimi İngilizce yapılacaktır.

Genel Bilgi ve Fen Dersleri	Sınıflar ve Haftalık Ders Saat				
	Hazırlık	IX	X	XI	Toplam
Türkçe	4	—	—	—	4
Türk Dili ve Edebiyatı	—	4	2	2	8
Matematik	—	4	3	—	7
Tarih	—	1	1	1	3
T.C. İnkılap Tarihi	—	1	1	1	3
Coğrafya	—	—	4	—	4
Türkiye Coğrafyası	—	—	—	1	1
Fiziksel Bilimlere Giriş	—	4	—	—	4
Yabancı Dil (İngilizce)	27	6	6	6	45
Beden Eğitim	2	1	1	1	5
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	—	1	1	1	3
Milli Güvenlik Bilgisi	—	—	1	1	2
Seminer	4	—	—	—	4
Toplam	37	24	22	13	96

Meslek Dersleri; Muhasebe Ekonomi, Daktilografi, Hukuk, Turizm ve Turizm Rehberliği, Telex, Bilgisayar İş Yazışmaları ve Alan Dersleri, Dış Ticaret ve Kambiyo, Pazarlama ile Ticaret Matematiğidir. Bu eğitim Kurumunda haftalık ders saati toplamı, her sınıfta, Rehberlik ve Eğitici kol çalışmaları ile birlikte kırk saattir.

Anadolu Tekstil Meslek Lisesi :

Kız Tekniköğretim Genel Müdürlüğüne bağlı Anadolu Tekstil Meslek Lisesinde, 1983-1984 öğretim yılında İngilizce eğitime başlanmıştır. Öğrenim süresi hazırlık sınıf ile birlikte dört yıl olan bu öğretim kurumunda Hazır Giyim, İplikçilik Dokuma, Örme ve Boya - Baskı - Desen bölümlerine toplam 80 öğrenci kaydedilmiştir.

Anadolu Tekstil Meslek Lisesinin öğretim programında Matematik ve Fizik ile meslek derslerinin büyük bir kısmı İngilizce yapılmaktadır. Bu meslek lisesindeki bölümlerde genel ve fen dersleri ortak, meslek dersleri bölümlere göre farklılık göstermektedir. Haftalık ders saati toplamı aşağıda görüldüğü gibi hazırlık sınıfında kırk ve diğer sınıflarda kırkbeş saattir.

Genel Bilgi ve Fen Dersleri	Sınıflar ve Haftalık Ders Saat				
	Hazırlık	IX	X	XI	Toplam
Türkçe	4	—	—	—	4
Türk Dili ve Edebiyatı	—	4	4	2	10
Matematik	—	4	2	—	6
Tarih	—	2	—	—	2
Coğrafya	—	—	—	—	—
İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük	—	1	1	2	4
Tarih III	—	—	—	2	2
Türkiye Coğrafyası	—	4	—	—	4
Fiziksel Bilimlere Giriş	—	6	6	6	45
İngilizce	27	—	—	—	—
Beden Eğitimi	—	2	2	1	7
Milli Güvenlik Bilgisi	—	4	1	1	3
Din Kültür ve Ahlak Bilgisi	—	—	—	1	1
Truzim	—	—	—	1	1
Seminer	4	—	—	—	—
Meslek Dersleri	—	16	25	25	66
Rehberlik Eğitsel Kol Çalışmaları	3	3	3	3	12
Toplam	40	45	45	45	175

Öğretmenlerin Hizmetiçi Eğitimleri ve Atanmaları :

Anadolu meslek teknik liselerin hazırlık sınıflarında görevlendirilecek öğretmenler için bir hizmet içi eğitim programı hazırlanmış ve uygulanmıştır. Anılan liselerde işlenecek öğretim programlarının geliştirilmesi, uygulama ilke ve esasları hakkında görüş birliğine varılması, mesleki ve teknik konulardaki yabancı dil öğretiminde gelişim sağlanması ve eksikliklerin giderilmesi amacı ile 18

Temmuz 26 Ağustos 1983 günlerinde yapılan kursa katılan öğretmenler görevlendirilmişlerdir.

Anılan okulların Fen ve meslek derslerini 1984-1985 öğretim yılından başlayarak okutacak öğretmenlerin yurt içinde ve İngiltere'de hizmet içinde yetiştirilmeleri amacı ile üç yıl süreli bir proje hazırlanmıştır.

Hazırlık Sınıflardaki Dersler ve Amaçları :

Anadolu meslek ve teknik liselerin hazırlık sınıflarında haftada 27 saat İngilizce ve 4 saat süreli seminer programlarında yabancı dil ile haftada 4 saat Türkçe ve 2 saat Beden Eğitimi derslerinde Türkçe ile öğretim yapılmaktadır.

İngilizce Dersinin Amaçları :

Öğrencilerinin;

1. Öğrendikleri yabancı dili normal hızda konuşulduğunda anlayabilme ve anlaşılır bir şekilde konuşabilme,
2. Öğrendikleri yabancı dilde genel ve özel alanlardaki parçaları kolaylıkla okuyabilme ve okuduğunu anlayabilme,
3. Düşündüklerini, öğrendiği yabancı dilde yazı ile anlatabilme, davranışlarını kazandırmak.

Seminerin Amaçları :

Özel alanları ile ilgili olarak seçilen ders kitaplarından alınacak küçük okuma parçaları üzerinde çalışmalar yapılarak, öğrencilerin alanları ile ilgili kelime bilgileri geliştirilecektir.

Öğrencilerin;

1. İngilizce derslerinde elde ettikleri bilgi ve becerileri özel alanlara uygulayabilme alışkanlığı kazandırmak,
2. Sınıftaki düzey farkını giderici çalışmalar yapmak,

Türkçe Dersinin Amaçları :

Öğrencilerin;

1. Yabancı dil öğrenimi gören öğrencilerin, yabancı dil öğretimine, özellikle dilbilgisi konularına önem ve ağırlık vererek yardımcı olmak.

2. Türkçe ve Türk edebiyatı ürünleriyle ilgilerini devam ettirmek.
3. Okuduklarını doğru anlama ve anlatma, dil ve yazım kurallarına uygun yazı yazma yeteneklerini geliştirmek.
4. Boş zamanlarda, Türk dilinin seçkin ürünlerini okuma ve mukayese yapma alışkanlığını kazandırmak.

Beden Eğitimi Dersinin Amaçları :

1. Öğrencilerin beden ve ruh gelişmeleri gözönünde tutularak yaptırılacak çalışmalarla, onların sağlık durumlarını zararlı etkilere karşı korumak, onları dayanıklı hale getirmek ve mümkün olan hallerde onların vücut bozukluklarını önlemeye ve gidermeye çalışmak;
2. Öğrencilerde kendine güven, kendini kontrol, çabuk karar verme, işbirliği yapma, dikkat, uslama, yüreklilik, düzensizlik, doğruluk, hakgiderlik, disiplin, özgeçmişlik ve çalışma zevki gibi kişisel ve toplumsal alışkanlıkları geliştirmek;
3. Oyun ve sporla ilgili bütün çalışmalarda düzen ve kurallara uymayı, her zaman dürüst ve sporluluk hükümlerine uygun davranmayı, öğrencilerde ülkü ve alışkanlık haline getirmek;
4. Öğrencilerin, spor ve oyun faaliyetleri içinde bir öndere uymayı ve gerektiğinde arkadaşlarına anlayışla önderlik yapmayı öğrenmelerine yardım etmek (MEB, 1962, s. 285).

KAYNAKLAR

- Milli Eğitim Bakanlığı, Bir kısım derslerin öğretimini Yabancı Dille Yapan Anadolu Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği, Ankara, 1983.
- Milli Eğitim Bakanlığı, Anadolu Teknik Liselerinde Öğrenci Alımı ile ilgili 19/7-1983 gün ve 13693 sayılı Bakanlık onayı.
- Milli Eğitim Bakanlığı, Anadolu Teknik ve Meslek Liselerin 1983-1984 öğretim yılında açılması ile ilgili 24.2.1983 gün ve 3581 sayılı Bakanlık onayı.
- Milli Eğitim Bakanlığı, Ortaokul Programı, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul, 1982.
- Milli Eğitim Bakanlığı, Anadolu Teknik ve Meslek Liseleri Program Çalışmaları, Ankara, 1983.